

AKTÜEL

İstihbarat dünyasının bir dönemi MİT'in sanal müzesinde

Türk istihbarat tarihinin farklı zamanlarına ait bazı doküman ve ekipmanların sergilendiği MİT'in Sanal Müze Koleksiyonu'nda yer alan gizli dinleme, görüntüleme ve mesajlaşma yöntemleri istihbarat dünyasının bir dönemine ışık tutuyor.

Abone Ol [Google News](#)

Haber Merkezi · 23 Ekim 2018, 19:22 · Son Güncelleme: 23 Ekim 2018, 19:37 · AA

MİT'in Sanal Müze Koleksiyonu

YORUM

PAYLAŞ

Türk istihbarat tarihinin farklı zamanlarına ait bazı doküman ve ekipmanların sergilendiği Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT) Başkanlığının "sanal müzesi"nde yer alan gizli dinleme, görüntüleme ve mesajlaşma yöntemleri, istihbarat dünyasının bir dönemine ışık tutuyor.

MİT'in internet sitesi www.mit.gov.tr/de "90 sene 90 nesne" adıyla yer alan Sanal Müze Koleksiyonu'nda operasyonel faaliyetlerde kullanılan malzemeler, görüntüleme ve haberleşme cihazları, dinleme ve telsiz sistemleri, kurumsal malzemelerle Teşkilatın kuruluşundan sonraki sürece ait, bir kısmı Osmanlı Türkçesi ile yazılmış, dokümanlar yer alıyor.

Çeşitli operasyonel faaliyetleri adım adım göstermeyi amaçlayan sergi, aynı zamanda

istihbaratın önemini gözler önüne seren bir arşiv çalışması özelliği taşıyor.

15 Temmuz ve DEAŞ'a karşı operasyonların görüntüleri var

Sanal müzede, Fetullahçı Terör Örgütü'nün (FETÖ) 15 Temmuz 2016'daki darbe girişiminde MİT Yerleşkesi'nde hedef alınan ve Cobra helikopterinden atılan harp başlıklı fişeklerin isabet ettiği araçlardan biriyle terör örgütü DEAŞ'a karşı sınır bölgelerinde yürütülen operasyonda hasar gören zırhlı aracın fotoğrafları da bulunuyor.

MİT yerleşkesinde hedef alınan otomobilin özellikle arka sağ kısmına çok sayıda merminin isabet ettiği görülüyor.

Sanal müzede FETÖ'nün darbe girişiminde Cobra helikopterinden MİT Yerleşkesi Güney Nizamiyesi hedef alınarak atılan 20 milimetre çapındaki harp başlıklı fişek kovanının fotoğrafı da bulunuyor.

Operasyonlarda ele geçirilen malzemeler

MİT operasyonlarıyla ele geçirilen casuslar Kerim Manukyan ile Muzaffer Çengil'in hizmet ettikleri yabancı gizli servislerle haberleşmede kullandıkları "sigorta kutusu" ve "baskül telsiz" de dikkat çeken casusluk malzemeleri arasında yer alıyor.

MİT personeli, İstanbul'da filmcilik yapan Ermeni asıllı Türk vatandaşı Kerim Manukyan'ın (Kegam Levon Pulli) Sovyet Rusya'nın istihbarat servisi KGB adına çalıştığını tespit etti. Tam 12 yıl boyunca izlenen Manukyan, 1968'de bir Rus ajan ile Fatih Ormanı'nda buluşması sırasında suçüstü yakaladı.

Manukyan'ın casusluk için kullandığı kimi malzemeleri ormanlık alana gömdüğünü belirleyen MİT personeli, evinde yaptığı aramada ise sıra dışı bir haberleşme yöntemini ortaya çıkardı.

MİT'in kontrespiyonaj (istihbarata karşı koyma) ekibi evin duvarındaki elektrik sigorta kutusu ile Rus casuslara iletmek istediği bilgiyi evde yokken sigorta kutusunun içerisindeki gizli bir bölme yerleştirerek haberleştiğini tespit etti.

Baskül görünümlü telsiz

Bulgaristan istihbaratı adına çalışan ve Türkiye'de yakalandıktan sonra yargılanarak 27,5 yıl hapis cezasına mahkum edilen Muzaffer Çengil'in şifreli haberleşmede kullandığı "baskül telsiz" de sanal müzede sergilenen casusluk malzemeleri arasında yer alıyor.

12 Mart döneminde üsteğmen iken Devrimci Subaylar davasında yargılanıp ceza alan ve 1974 affıyla cezaevinden çıktıktan sonra İstanbul'da bir kitapçı dükkanı işlettiği belirtilen Çengil'in Bulgar istihbaratıyla haberleşmede kullandığı baskül, VHF bandında telsiz haberleşme sağlıyor.

Çengil'in evinde ele geçirilen baskülün içine bir telsiz yerleştirildiğini, içinde bulunduğu çantanın da anten işlevi gördüğünü ortaya çıkaran MİT personeli, bir anten kablosu ile çantaya bağlanan cihazın her bir mesajı otomatik olarak peş peşe üç kez göndermek üzere programlandığını ortaya çıkardı.

MİT tarafından 1980'de yürütülen kontrespiyonaj faaliyeti sonucu Türkiye hakkında gizli bilgi sızdırmayı amaçlayan bir casusun evinde yapılan aramada ele geçirilen şifre blokları da şifreli haberleşmede kullanılan bir tür kod kılavuzu özelliğini taşıyor. Söz konusu casus yakalandıktan sonra yargılanarak 27,5 yıl hapis cezasına mahkum edildi.

Türk büyükelçiliklerinde ele geçirilen dinleme cihazları

Soğuk savaş döneminde bazı Avrupa ülkelerindeki Türk büyükelçiliklerinde ele geçirilen gizli dinleme ve gözetleme malzemeleri ile bu dönemde kullanılan operasyonel teknik malzemeler de MİT'in sanal müzesinde yer buldu.

Avrupa'da bir büyükelçilikte yapılan tadilat sırasında MİT ekibinin dikkati sayesinde telsiz dinleme sistemi ortaya çıkarıldı. Renginin diğerlerinden farklı olmasından şüphelenilerek bulunduğu yerden sökülen bir tuğla incelendiğinde, içerisine uzaktan kumanda edilebilen telsiz verici ve bataryaların yerleştirildiği belirlendi.

Dikkat çeken casusluk malzemeleri

MİT'in sanal müzesinde göze çarpan casusluk malzemelerinden biri de topuklu bir erkek ayakkabısı ile sigara paketi.

Türkiye aleyhine casusluk faaliyetinde bulunan bir kişiyi yakalayan MİT personeli yaptıkları incelemede, ayakkabısının topuğuna yerleştirilmiş gizli bir mikrofon tespit etti. Yapılan araştırmada söz konusu mikrofonun bir ortamda yapılan görüşmenin, ortam dışındaki herhangi bir yerden canlı olarak dinlenebilmesine olanak sağladığı belirlendi.

Sigara paketi görünümlü telsiz verici ise bir ortamda yapılan görüşmenin ortam dışındaki herhangi bir yerden canlı olarak dinlenebilmesini sağlıyor.

MİT'in karargah ve sahada kullandığı cihazlar

TESTAŞ Kripto Cihazı: Şifreli haberleşmede kullanılmak amacıyla Türk mühendisleri tarafından üretilen ilk kripto cihazı, 1985-1995'te MİT tarafından kullanıldı.

Hagelin Kripto Cihazı: Birden fazla kodlamayla mesajın yabancı istihbarat servislerince okunmasını zorlaştıran cihaz, 1951-1952 yıllarında İsviçre'de üretildi.

Kripto Kartı Delme Makinesi: Kripto anahtarını kağıt kartlara delip basarak gizli mesaj

oluşturan cihaz, 1980-2000 arasında MİT'te yer aldı.

Kriptolu Telem Cihazı: Cihaz, 1985-1997 arasında yurt dışı haberleşmelerde kullanıldı.

Şifre Cihazı: MİT, hedefe iletilmek istenen mesajları, belirli bir algoritmayla kriptolamayı sağlayan şifre cihazını 1965-1980 yılları arasında kullandı.

Kripto Defteri: Şifreleme/kapama ve şifre çözme/açma defterinden dış operasyonlarda şifreli haberleşme için yararlanıldı.

Beşli Monitör Cihazı: Dinleme sisteminin parçaları arasında yer alan bu cihaz, analog telefon hatlarından gerçekleştirilen haberleşmeyi kaydetmek, dinlemek, arayan ve aranan numaraları kaydetmek üzere MİT mühendislerince tasarlandı.

Revox Makaralı Ses Kayıt Cihazı: Türkiye'ye yönelik espionaj ve yıkıcı/bölücü faaliyetleri tespit etmek üzere yapılan dinlemelerde kullanılan cihaz da 1984'ten itibaren uzunca bir süre MİT tarafından kullanıldı.

Radyo Şeklinde Alıcı Cihaz: Hedefin ofis veya evine yerleştirilen radyo şeklindeki cihazla vericinin gönderdiği sinyalleri ve sesleri alınıyor.

Minox Fotoğraf Makinesi: Ebatlarının küçük olması nedeniyle kolayca gizlenebilme ve dönemine göre yüksek kalitede fotoğraf çekebilme özelliğine sahip makine, soğuk savaş döneminde gizli servislerin espionaj faaliyetlerinde kullanıldı. Üretimine 1937'de başlanan cihaz, 1939 itibarıyla MİT'in kullandığı cihazlar arasında yer aldı.

Tessina 35 Fotoğraf Makinesi: 35 milimetrelik ve Minox'tan daha küçük boyutlara sahip fotoğraf makinesi MİT tarafından 1970-1985 yılları arasında kullanıldı.

Robot Star 50 Fotoğraf Makinesi: Özellikle soğuk savaş yıllarında yürütülen espionaj faaliyetlerinde tercih edilen fotoğraf makinesi, 1985'e kadar MİT'in envanterinde yer aldı.

Robot El Çantası: Toka kısmına yerleştirilen objektif sayesinde 1970-1990 arasında MİT tarafından gizli görüntüleme için kullanıldı.

Gizli Dinleme ve Görüntüleme Kaseti: 1970'lerde piyasada sıklıkla yer almaya başlayan S-VHS video kaset, yerleştirilen fotoğraf makinesi sayesinde gizli dinleme ve görüntüleme faaliyetlerine imkan sağladı.

Robot Kravat: Kravat iğnesi içerisine gizlenen 1,5 santimetre çapındaki gizli kamera 1965-1980 arasında kullanıldı.

Doküman Kopyalama Çantası: Gizli dokümanları kayıt altına almak için kullanılan çantanın içinde yer alan fotoğraf makinesi ve ışık düzeni, ele geçirilen dokümanın hızla

içinde yer alan optik al makinesi ve ışık düzeni, ele geçilen dokümanları hızla görüntülenmesini sağlıyor.

Güvercin Ayaklarına Bağlanan Gizli Mesaj: Güvercinin ayağına bağlanan plakalar, soğuk savaş döneminde istihbaratçıların gizli haberleşmede sıkça kullandıkları bir yöntemdi.

Casus Taşı: Bulunduğu bölgenin coğrafi şartlarına uygun renk ve şekillerde tasarlanan casus taşları, operasyonel faaliyetlerde kullanılmak için basit şekillerde hazırlanan güvenli haberleşme metotları arasında yer alıyor.

Gizli Haberleşmede Kullanılan Sabun: İçerisi oyularak gizli mesaj yerleştirilmiş sabun bir çok operasyonda mesajın hedefe ulaştırılması için kullanıldı.

Rokete Kamufle Edilmiş Haberleşme Sistemi: Türkiye'nin sınır bölgelerinde yürütülen operasyonlarda ele geçirilen roket mermisinin içine açılan oyukta gizli mesaj yer alıyor.

Gizli Mesajlaşmada Kullanılan Kül Tablası: Kül tablasının altındaki boşluk keçe malzemeye kapatılarak mesajların saklanması için kullanılıyor.

IMCO Çakmak: Gizli haberleşmede kullanılan IMCO model çakmağın gaz hanesinin geniş ve çıkarılabilir bölümüne yerleştirilen mesajlar sayesinde ajanlar arasında gizli haberleşme sağlanıyor.

Gizli Haberleşmede Kullanılan Spatula ve Torna Vida: Mesajların saklanmasında kullanılan gizli hazneli spatula ve tornavidanın metal parçası ile ahşap kısımlarının birleştiği noktaya yerleştirilen yiv yardımıyla gizli hazneye ulaşıyor.

Mesaj Taşıma Vidası: Vida başlarının yiv yardımıyla açılmasıyla küçük boyutlu mesajların yerleştirildiği boşluk ortaya çıkıyor. Vidanın gizli bölümü olarak kullanılan bu alan hedefe iletilecek mesajın dikkat çekmeden kolayca ulaştırılmasını sağlıyor.

Şifreli Mesajlaşmada Kullanılan Mendil: Kumaş mendildeki kriptolu mesaj, sadece üzerine uygulanan kimyasal müdahale sonucunda görülebiliyor.

Şifreli Fotoğraf Kartları: İstihbarat tarihinde üzerine "filme alınmış doküman görüntüsünü gizleme metodu" olarak bilinen yöntemin uygulandığı şifreli fotoğraf kartı. Bu gizli mesajlaşma yöntemi beyaz boşlukları bulunan herhangi bir fotoğraf kartına, bir veya birkaç dokümanın negatif birimlerinden agrandizör yardımıyla monte edilmesiyle elde ediliyor. Kimyasal maddeler kullanılarak görünür hale getirilen metin, bir büyüteç yardımıyla okunabiliyor.

Gizli Haberleşmede Kullanılan Plak: Şifre bloklarının ses kayıt yöntemiyle yerleştirildiği plak operasyonel bir faaliyet sırasında MİT tarafından ele geçirildi.

Kurve Mesaj Cantası: Gizlilik dereceli mesajların MİT'e bağlı birimlere dağıtım sırasında etkili

olmayan kişilerin eline geçmemesi için kullanılan evrak dağıtım çantasının güvenliğini ürettiği çelik malzeme ve kilit göbeği sağlıyor.

Maniple Cihazı: Mors alfabesiyle haberleşmede kullanılan maniple cihazı, genellikle uzak mesafelere ulaştırılmak istenen bilgiyi, elektrik ya da radyo sinyalleri aracılığıyla iletmeyi sağlıyor.

Şifre Tablosu: Mesajları kriptolama ve kriptolu mesajı açma işleminde kullanılan şifre tablosu MİT tarafından 2000'li yıllara kadar kullanıldı.

Çakmak Görünümlü Ses Kayıt Cihazı: Çakmak görünümlü, USB bağlantılı ve şarj edilebilir ses kayıt cihazı. Üzerinde bulunan küçük bir düğmeye basılmasıyla ortamdaki ses kaydının yapılmasını sağlıyor.

Aselsan El Telsizi: VHF bandında çalışan bataryalı 4211 ve 4811 model el telsizleri 1980'li yıllarda MİT tarafından aktif şekilde kullanıldı. Telsizler Aselsan'da çalışan Türk mühendislerce üretildi.

Sectel 9600 Kriptolu Telefon: Güvenli telefon görüşmelerinin yapılabilmesi için üretilen kriptolu telefon, MİT ve diğer gizli servisler tarafından uydu haberleşmelerinde kullanıldı.

Teletype Teleks Perfore Cihazı: MİT tarafından 1975-1985 arasında aktif kullanılan cihaz, hedefe iletilmek istenen gizli mesajın haberleşme cihazı ya da kriptolu cihazında işleme sokulabilmesi için delikli ve şerit şeklinde kağıda basılmasını sağlıyor.

Buhar Pülverizatörü ve Zarf Dikme Ekipmanı: Bu cihazlar, operasyonel faaliyetlerde mektupların fark edilmeden açılması ve kapanmasına imkan tanıyor.

Anahtar Kalıbı Alma Aparatı: Bu aparatla kalıbı alınacak anahtarın macun üzerine yerleştirilerek, hızla kalıplanıyor.

Maymuncuk Seti: Deri kılıf içerisinde yer alan ve maymuncuk yapımında kullanılan metal şeritlerden oluşuyor. MİT tarafından üretilen ve operasyonel faaliyetlerde kullanılan maymuncuk seti el yapımı olması açısından önem taşıyor.

Parmak İzi Alma Ekipmanı: 1960'tan 1970'li yılların sonuna kadar kullanılan parmak izi alma ekipmanında, farklı renkteki pudralar ve muhtelif kimyevi ya da mürekkep kullanılıyor.

Parmak İzi Mukayese Cihazı: MİT tarafından 1970-1990 arasında kullanılan cihazdan parmak izini ve şüpheli parmak izini kıyaslamak için faydalanılıyor.

İçine mikrofon yerleştirilerek, ortam dinlenmesi yapılabilen kol saati, kemer ve dolma kalemler de bir dönem ajanların vazgeçilmez aksesuarları arasında yer alıyordu.

- MİT personelinin isimleri taşıyan "yerli ve milli" ürünler

ÖSA-II: Analog telefon haberleşme sistemlerinin kullanıldığı 1980'li yıllarda hedef şahısların telefon haberleşmesinin dinlenmesinde kullanılan cihaz, sistemi tasarlayan MİT mühendislerinin soyadlarının ilk harflerinden aldı.

Alper-1 Interface: Bilgisayara sayısal kayıt yapan ilk dinleme ünitesi olan cihaz, EA25 sistemini üreten ve genç yaşta hayatını kaybeden mühendisin adını taşıyor.

Sanal müzedeki malzemeler MİT binalarında sergileniyor

MİT tarihinin belgelenmesi amacıyla 2007'de başlatılan müze çalışmaları kapsamında, istihbarat üretiminde kullanılan ve operasyonel çalışmalarda ele geçirilen değişik dönemlere ait nesnelerin bir araya getirildiği "e-müze"deki istihbarat malzemelerinin bir kısmı, halen Teşkilat bünyesindeki binalarda sergileniyor.

MİT Sanal Müze ve Teşkilat genelinde sergilenen koleksiyona ait 90 seçki, Teşkilatın 90. kuruluş yıl dönümü kapsamında yayınlanmıştır.

Sanal müzede Harbiye Nazırı Enver Paşa tarafından kurulan Teşkilat-1 Mahsusa'dan MİT Başkanlığına kadar kurumun tarihçesi ve logoları ile istihbarat tarihine ışık tutan önemli belge ve yazışmalar da yer alıyor.

Bu belgelerden biri de Milli Emniyet Hizmeti'nin (MEH/MAH) Kahire'de bulunan dış istihbarat ajanlarının, "Arabistanlı Lavrens" olarak bilinen İngiliz ajanına karşı yürüttükleri kontrespiyonaj çalışmaları neticesinde hazırladıkları 15 Haziran 1930 tarihli rapor.

İstihbarat dünyasının bir dönemi MİT'in sanal müzesinde

Türk istihbarat tarihinin farklı zamanlarına ait bazı doküman ve ekipmanların sergilendiği MİT'in Sanal Müze Koleksiyonu'nda yer alan gizli dinleme, görüntüleme ve mesajlaşma yöntemleri istihbarat dünyasının bir dönemine ışık tutuyor.

PAYLAŞ

#Milli İstihbarat Teşkilatı

#MİT

#Müze

ÖNERİLEN VİDEO

HAYAT E-POSTA ABONELİĞİ

Yaşam kalkanı

Direnişin kareleri: Demirden tuzaklar, kumdan hendekler.

'Rus askerleri arkadaşlarımı acımasızca öldürdü'

Ukrayna'dan gelenler yaşadıklarını anlattı.

15 Temmuz

yenisafak.com/15Temmuz

Kudüs : Bir Şehrin Hikayesi

gzt.com/kudus

Yeni Şafak Seçim

yenisafak.com/secim

Yeni Şafak Ramazan

yenisafak.com/ramazan

Yeni Şafak Spor

yenisafak.com/spor

GZT Lokma

gzt.com/lokma

MOBİL UYGULAMALAR

Yeni Şafak olarak yayın hayatına başladığımız ilk günden itibaren ülkemizde demokrasinin tüm kurumları ile yerleşmesi, milli irade ve değerlerimizin hakim olması için tüm gücümüzle çalıştık. Bu ülkenin geleceğinin derin sularda boğulup gitmemesi için çaba sarf ettik.

Fırtınalı günlerde sığınılacak bir liman olduk. Bugüne kadar ülkemize yapmış olduğumuz katkıyı bundan sonra da okurlarımızın desteği ile sürdürmeye devam edeceğiz. Her gün Yeni Şafak'la yeni bir umut olacak.

Son Dakika

Haberler

Koronavirüs

Türkiye

Dünya

Bilimsel Gelişmeler

Gündem

Darbe Girişimi

Eğitim

Politika

Portika

Yerel Haberler

3. Sayfa

Yerel Gündem

Dünya

Ortadoğu

Avrupa

Amerika

Asya

Afrika

Antartika

Okyanusya

Özgün

Özgün haberler

Dini Bilgiler

Yemek Tarifleri

Diyet

Spor

Spor Haberleri

Transfer Haberleri

Beşiktaş Haberleri

Galatasaray Haberleri

Fenerbahçe Haberleri

Trabzonspor Haberleri

Futbol

Basketbol

Motor Sporları

Voleybol

F1

Extreme Sporlar

Golf

Güreş

Atletizm

Su Sporları

Salon Sporları

Uzakdoğu Sporları

Diğer

Ekonomi

Türkiye Ekonomisi

Dünya Ekonomisi

Otomotiv

Emlak

İş Dünyası

Basın İlan

İletişim / Harita

+90 212 467 65 00

Maltepe mah. Fetih cad. No 1/1
Topkapı Zeytinburnu İstanbul Türkiye

bip Bip / +90 530 846 00 00

f Facebook

Instagram

Twitter

G+ Google Plus

Pinterest

Youtube

Flipboard

Rss

Copyright 2017 © Yeni Şafak

Gizlilik Politikası

Kullanım Koşulları

Site Map

Medya Kit

Kurumsal

Bilgi Toplumu Hizmetleri

Hat Sanatı

Resimli cuma mesajları YENİ | Anlamlı, dualı, resimli, hadislerle güzel cuma mesajları ve sözleri

↑
YUKARI

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunundaki amaçlar ile sınırlı ve mevzuata uygun şekilde çerezler kullanılmaktadır. Detaylı bilgi için [çerez politikamızı](#) inceleyebilirsiniz.

X